

การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายใน
สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก

บทคัดย่อ
ของ
อนุนาถ ชื่นจิตร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
กุมภาพันธ์ 2558

อนุชาต ชื่นจิตร์. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. อาจารย์ที่ปรึกษา: อาจารย์ ดร.ประเสริฐ ประวิติรุ่งเรือง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ดังนี้ 1) เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและการสร้างเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก 3) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก วิธีดำเนินการวิจัยดำเนินการเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและการสร้างเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก โดยการวิเคราะห์เอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี นำไปกำหนดประเด็นสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานและความต้องการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและการสร้างเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน และครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 175 โรงเรียน แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87 วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการโดยการหาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติและค่าเฉลี่ยของความต้อการ ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก โดยจัดทำร่างรูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กและนำไปตรวจสอบความสมบูรณ์โดยจัดสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา 5 คน ด้านการประกันคุณภาพ 5 คน และด้านการสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษา 4 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ ประเด็นการสนทนากลุ่ม แล้วนำไปตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก โดยทดลองใช้รูปแบบกับโรงเรียนขนาดเล็กที่สมัครใจ จำนวน 5 โรงเรียน แล้วศึกษาประสิทธิผลโดยใช้แบบติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม และขั้นตอนที่ 4 ประเมิน

รูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กโดยผู้บริหารจากโรงเรียนเครือข่าย 5 คน ครูโรงเรียนละ 2 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนละ 2 คน รวมทั้งหมด 25 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพแต่ยังไม่มีประสิทธิภาพเนื่องจากขาดแคลนบุคลากร ผู้บริหาร และครูมีความต้องการที่จะพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนโดยการสร้างรูปแบบเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก

2. รูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) นโยบาย 2) จุดมุ่งหมาย 3) การสร้างเครือข่าย 4) วิธีดำเนินการบริหารจัดการเครือข่าย และ 5) การสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย ซึ่งมีความเหมาะสมทุกองค์ประกอบ

3. ผลการปฏิบัติงานตามองค์ประกอบของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนที่เป็นสมาชิกเครือข่ายทั้ง 5 โรงเรียน อยู่ในระดับดีขึ้นไปทุกองค์ประกอบ

4. รูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.70) และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.70)

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารเครือข่ายการประกันคุณภาพ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก

THE DEVELOPMENT OF AN INTERNAL QUALITY ASSURANCE NETWORK MANAGEMENT
MODEL FOR SMALL BASIC EDUCATION SCHOOL

AN ABSTRACT
BY
ANUNAT CHUENJIT

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Doctor of Philosophy in Educational Administration Program
at North Bangkok University
February 2015

Anunat Chuenjit. (2015). The Development of an Internal Quality Assurance Network Management Model for Small Basic Education School. Bangkok: Graduate School, North Bangkok University. Advisors: Dr.Prasert Prawatrungrong and Assistant Professor Dr.Phaitoon Phothisan.

The purposes of this study were 1) to analyze the problems and needs for the internal quality assurance system and network management for the small basic education schools 2) to construct the internal quality assurance network management model for the small basic education schools, 3) to study the efficiency of the internal quality assurance network management model for the small basic education schools, and 4) to evaluate the internal quality assurance network management model for the small basic education schools. The research was conducted into 4 stages. The first stage was to analyse problems and requirement of the internal quality assurance network management for the small basic education schools from related concepts, theories and researches documents and using questionnaires to acquire the problems and needs for the internal quality assurance system and network management on a sample of 350 school administrators and teachers who responsible for the internal assurance from 175 small basic education schools. The second stage was to draft an internal quality assurance network management model for the small basic education schools and verified by using focus group of 14 experts on 3 areas consisted of 5 experts on educational administration, 5 experts on quality assurance, and 4 experts on educational network management. In addition, the appropriateness of the model was verified by 5 experts. The third stage was to study the efficiency of the model by trying out in five small schools under the Samutsongkhram Primary Educational Service Area Office and follow up by using the monitoring quality education form. The fourth stage was to verify the feasibility and utility of the model from 25 individuals consisting of school administrators, teachers, and school board committee in 5 schools under the Samutsongkhram Primary Educational Service Area.

The result found that;

1. The internal quality assurance management for small basic education schools were not efficiently due to lack of personnel. This led to the need for developing the internal assurance system which suitable for small schools.

2. The internal quality assurance network management model for small basic education schools consisted of five elements; 1) policies, 2) goals, 3) the network construction, 4) the network management, and 5) the network strengthening.

3. The performance under the internal quality assurance network management model of five network schools revealed good level in every elements.

4. The internal quality assurance network management model for small basic education schools revealed the feasibility and utilization at the good level ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.70, and $\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.70).

Key Words: The internal quality assurance network management model, the small basic education schools.